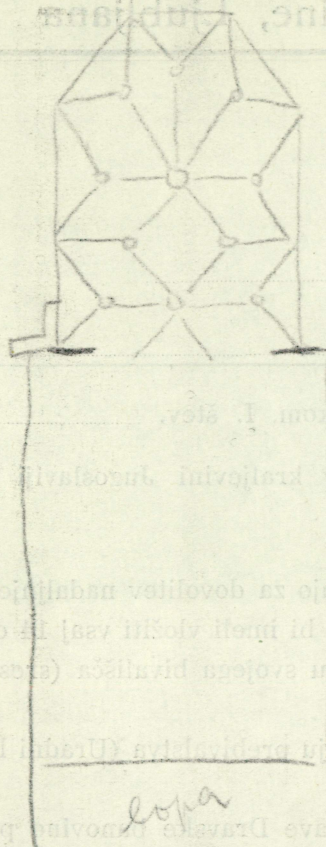

Ime vasi po gradu Jama. Zaselek začne rasti v 16.stol., ko so na razvalinah starega gradu začeli postavljati novega. Še l.1526 se omenja, da pri c. ni soseske(Izvestja muz.dr. za Kr.1895, str.254.) Toda že l.1552 našteva grajski urbari 5 podružnic^{kov} pred gradom(Mittheilungen des Mus.ver.f.Kr.1895, str.56.) V prvih krstnih knjigah na demo le imena: ex Foramine Jama, ex antro Jamensi, ex Foramine, ex Jama.L.1707 dne 7.jan. srečam prvičkrat "ex Predjama".

pozneje pa še mešano eno in drugo.

Zgodovina c. Kda' je bila zidana prva c. ali le kapela ni znano. Valvasor(Ehre VIII, str.747) poroča, da je tržaški škof Eneš Silvij - poznejši papež Pi III ko se je l.1449 mudil v Ljubljani, najbrže posvetil podružnico pred Jamo. Slog prezbiterja kaže, da je bil zidan v tisti dobi. Tudi že večkrat omenjeni vizitacijski zapisnik iz l.1693 pri jamski c. M. božje večkrat ponavlja, da je bil oltar posvečen od Enea Silvija poznejšega papeža. Takrat je bil gospodar gradu(v Jami) vitez Nikola Logar(Lueger) verjetno oče slavnega drzma. Ta je podaril cerkvi glavno opravo: s rebrn kelih, mašno obleko iz damasta (Zap. cerkvenih dragoc nosti l.1526 v Izvestjih muz.dr.1895,254.) To priča, da se je šele v dobi viteza Nikolaia začela darovati maša. L.1526 je imela graščina svojega duhovnika, da je v cerkvi maševal in skrbel za luč(O.C.)Na levem oknu ob vhodu vidimo letnico 1645 v znak, da se je izvršilo takrat pri cerkvi neko ~~xxxxxx~~ popravilo. V ladji so bile na stenah lepe freske, ki jih je deloma mogoče še videti pod streho. K likor sem mogel ugotoviti je na juž. strani naslikano trpljenje Kristusovo, na sev. pa ni bilo mogoče ničesar razločiti. Takrat je imela c. raven strop, verjetno lesen.L.1637 so ga nadomestili postavili sedanji portal, verjetno tudi sedanji svod in tako pokvarili freske. Rvski kor na dveh kamnitih stebrih l.1843. Tudi zakrisitio so l.1857 hoteli prizidati, a je niso.

Cerkvica v Predjami je bila v prejšnjih časih božja pot. Dolničar jo navaša v svoji knjižici:"Marianale Carnioliae"l.1691.Velik naval vernikov na praznik Vnebovzetja in se sem pred cerkvi jo(Po poročilih starih ljudi)S JožefovimII odlokom o prepovedih božjih poti je romanje sem zamrlo

Pravokotna ladja z malo ožjim tristrani zaključnim prezbitერიem. Na sev. strani zunja na začetku prezbitერიja zidan gotski spomenik s pristrešenim podzidkom in žlebastim vrhom. V juž. in vzh. steni prezbitერიja po eno veliko gotsko profilirano okno z izbitim vrhom, kjer je verjetno bilo krogi je.

V sev. steni ladje je zazidano manjše gotsko okno Slavoloka gotski z obojestr. posnetimi robovi.

Prezbitერიj ima zvezdnat rebrast obok z gladkimi skleniki

Les kamnit ortal z letnico 1637.

Stele, CXVIII, 20.8.1947, str. 36.

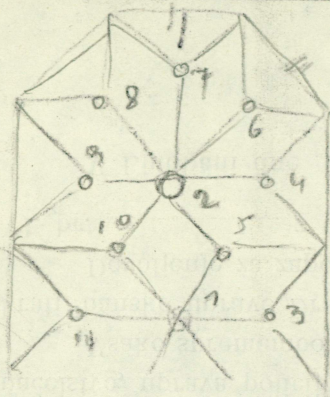
Na juž. steni so pod beležem freske, ki se vidijo nad obokom pod streho. Pri slavoloku križanje, nekako v sredi vstajenje Jezusovo, nad korom Oljska gora. Dobro ohranjen Jezus poteče krvavi pot pred skalo, dvigajoč desno, odtod glave skupine vojakov. Jezus je oblečen v "koričnjevo" suknjo. Glava je zelo skrbno izrisana in modelirana. Skale pripadajo še terasastemu tipu. Verjetno ok. srede 15. stol. Naključvano. Slikarija je ugotovljena tudi na sev. steni.

Arhitektura izredno skrbna. Debra slone na geom. konzolah, ki slone na plitvih lizenah na robovih žlebasto profiliranih. Iz teh robov izhajajo Schildbogen. 1, 2, 6 gladki okrogli skleniki, 2, 1 večja.

3, 5, 7, 8, 11, 10, 4 gladki štitki na okrogli podlagi, 9 sedaj brez sklenika.

Debra so bila polihromirana. Za oltarjem je v sev. vzh. in jugovzh. steni vridana po ena konzola (za kip?) z donatorskim grbom.

Slikarija se sladi tudi niže na stenah ladje, vednar globoko pod ometom.

Oltar podobno narinskemu lep primer prehoda v racionalizem oblikovano čisto in ploskovito smer. Neustrezno barvan. Ostenje oken profilirano z žlebom. Slavolok pa prav tako v svojem vrhu.

Stele, CXXIV, 16.10.1947, str.73-74.

V Predjami je bila preje glavna oltarna slika M.vnebovzetja ne pa žal. M.B. Cerkev sama je posvečena M. vnebovzetju. Postavila se je tukaj cerkev ko je v gradu Jami gospodoval vitez Nikolaj Togar(Lueger) oče znamenitega Erzama Predjamskega. Posvetil jo je 1.1449 tržaški škof Enej Silvij(poznejši Pil II in jo obraroval z raznimi odpustki.

Fr.Rupnik:O češčenju nekaterih cerkvenih zavetnikov(Koledar goriške M.D.1928,59)